

STANOVISKO

k návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

1. Popis návrhu

Cieľom návrhu zákona je úprava právneho rámca poskytovania služieb zamestnanosti úradom práce, sociálnych vecí a rodiny zabezpečením činností zameraných na vyhľadávanie pracovného miesta a ponuku vhodného zamestnania za účelom sprostredkovania zamestnania osobám, ktoré sú členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi. Navrhuje sa úprava aktívnych opatrení na trhu práce za účelom zlepšenia a zefektívnenia integrácie najviac zraniteľných osôb na trh práce, najmä dlhodobo nezamestnaných a osôb s nízkou kvalifikáciou, podporou ich pracovného začleňovania, rozvojom sociálnych kompetencií a získavaním vedomostí a zručností potrebných pre trh práce. Návrhom zákona sa zabezpečí aj zosúladenie právneho rámca najmä v oblasti poskytovania služieb zamestnanosti, aktívnych opatrení na trhu práce, zamestnávania štátnych príslušníkov tretej krajiny a podpory zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím s aktuálnymi potrebami aplikačnej praxe za účelom zlepšenia ich efektívnosti a účinnosti.

2. Stanovisko SOS

Spoločné odbory Slovenska sa už aj v minulom funkčnom období Vlády SR explicitne vyjadrovali k problematike previazanosti poskytovania dávok zo všeobecného systému štátnej podpory (predovšetkým dávka v hmotnej núdzi) a obligatórnej aktívnej participácie osôb, ktoré sú prijímateľmi tejto dávky (účasť na službách zamestnanosti). Filozofia, ktorú zvolil predkladateľ v zásade takmer bezvýhradne kopíruje predchádzajúce pokusy (10 - 15 rokov späť), kde sa dlhodobo pretrvávajúci problém s určitou skupinou potenciálnych uchádzačov o zamestnanie snažili štátne orgány riešiť upretím minimálnej peňažnej sumy predchádzajúcej úplnej exklúzii fyzickej osoby z trhu práce alebo zo spoločnosti s predpokladom zvýšenia patologických javov. Okruh a charakter osôb, ktoré sú pasívnymi prijímateľmi štátnych dávok je totiž explicitne previazaný s ich osobným statusom, t.j. buď tieto osoby nikdy nemali alebo počas svojho života stratili pracovné návyky, pochádzajú z vylúčených lokalít, existuje u nich zásadný deficit v oblasti pracovného alebo ekonomického manažmentu času a chýba u nich minimálna miera zodpovednosti za svoj profesijný život. Absencia akýchkoľvek relevantných preventívnych opatrení a dôraz na uplatnenie princípu trestania nebude mať žiadny strednodobý alebo dlhodobý efekt pre tieto osoby, aby boli aktívne pri hľadaní si práce, skôr spôsobí len to, že tieto osoby vypadnú z minimálnej sociálnej siete, ktorú systém poskytovania dávok v núdzi tvoril. Osobitnou kategóriou v tomto ohľade je zdravotný stav týchto osôb, ktoré predložený návrh zákona vôbec nezohľadňuje. Vzhľadom na dlhodobú

absenciu peňažných prostriedkov, si tieto osoby nevedia dovoliť žiadnu alebo primeranú zdravotnú starostlivosť, v dôsledku čoho majú pri následnom posúdení zdravotnej spôsobilosti mnohé zdravotné obmedzenia, ktoré ich následne z možnosti zapojenia do pracovného procesu automaticky vylúčia. Tieto skúsenosti z aplikačnej praxe jednoznačne implikujú, že navrhnutý model neprispieje k vyššej miere zapojenia týchto osôb do trhu práce, skôr prehĺbi ich sociálne vylúčenie.

3. Závěry a odporúčania

SOS berie predložený návrh zákona na vedomie vzhľadom na zjavne jednostranný postup predkladateľa pri celkovej tvorbe jeho koncepcie.

